

Center for Ressourcestyring (CR)

Sagsbeh.: Frederik Ellesøe Rasmussen
Dir. tlf.: +45 20 69 70 95
E-mail: fer@domstolsstyrelsen.dk
J.nr.: 2015-5604-0002
Dato: 29. maj 2018

Notits om målopfyldelsen i 2017 for de særlige voldssager mv.

1. Opfølgning på målopfyldelsen i 2017

Domstolsstyrelsen har opgjort målopfyldelsen i 2017 for de særlige voldssager, voldtægtssagerne og våbensagerne (herefter VVV-sagerne). Målopfyldelsen fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 1. Målopfyldelse for byretterne i VVV-sagerne

	2013	2014	2015	2016	2017
Særlige voldssager					
Antal afsluttede sager	1148	967	706	624	799
- andel afsluttet inden 37 dg.	53%	48%	40%	43%	40%
- andel afsluttet inden 60 dg.	66%	61%	55%	58%	56%
Voldtægtssager					
Antal afsluttede sager	64	96	135	129	155
- andel afsluttet inden 37 dg.	42%	35%	33%	29%	29%
- andel afsluttet inden 60 dg.	58%	49%	50%	50%	46%
Våbensager					
Antal afsluttede sager	156	160	136	173	286
- andel afsluttet inden 37 dg.	42%	47%	41%	57%	48%
- andel afsluttet inden 60 dg.	59%	64%	57%	66%	63%

Note: Ved en særlig voldssag forstås sager om vold efter straffelovens § 119, stk. 1, og § 244-246, hvor der er idømt en ubetinget frihedsstraf, uden at der heri indgår andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen.

Domstolsstyrelsen noterer, at målopfyldelsen for de særlige voldssager i 2017 er faldet med 3 procentpoint sammenlignet med 2016, hvilket ikke er tilfredsstillende. Det skal bemærkes, at der i januar 2017 er et mindre databrud, idet sager om vold efter straffelovens § 119, stk. 1 (vold mod tjenestemand), hvor der idømmes en ubetinget frihedsstraf, og hvor voldselementet er sagens hovedforhold, nu også omfattes af de prioriterede sager og dermed indgår ved opgørelsen af målopfyldelsen. Domstolene begyndte at indsamle oplysninger om sager om vold efter straffelovens § 119, stk. 1, fra den 1. februar 2017.

Antallet af særlige voldssager har fra 2015 været påvirket af den ændring af straffelovens bestemmelser om samfundstjeneste, der trådte i kraft den 1. maj 2015. Øget brug af samfundstjeneste medfører således, at en andel af de mindre alvorlige og mindre ressourcekrævende voldssager ikke

længere indgår i statistikken om målopfyldelsen for de særlige voldssager. Dermed vil det, alt andet lige, være vanskeligere at opnå høj målopfyldelse.

Udviklingen i målopfyldelsen for voldtægtssagerne er slet ikke tilfredsstillende, idet den over en år-række har været faldende og i 2017 lå på 29 pct. Det skal dog bemærkes, at sagsmængden er meget lille. Målopfyldelsen er derfor meget påvirket af udfaldet af de enkelte voldtægtssager, herunder sager der af den ene eller anden grund kompliceres.

Målopfyldelsen for våbensager er faldet med 9 procentpoint siden 2016, hvilket ikke er tilfredsstillende.

Tabel 2. Kvartalsvis målopfyldelse for byretterne i VVV-sagerne i 2017

	1. kvartal 2017	2. kvartal 2017	3. kvartal 2017	4. kvartal 2017
Særlige voldssager				
Antal afsluttede sager	184	180	162	273
- andel afsluttet inden 37 dg.	41%	38%	38%	42%
Voldtægtssager				
Antal afsluttede sager	40	29	29	57
- andel afsluttet inden 37 dg.	18%	24%	21%	44%
Våbensager				
Antal afsluttede sager	89	59	65	73
- andel afsluttet inden 37 dg.	61%	47%	28%	52%

Målopfyldelsen for 2017 fordelt pr. kvartal viser, hvordan voldtægtssager har haft særlig lav målopfyldelse i de første tre kvartaler af 2017. En målrettet indsats fra retterne i 4. kvartal afspejler sig i bedre målopfyldelse for voldtægtssagerne i dette kvartal. Domstolsstyrelsen vil sammen med retterne fortsat have et særligt fokus på såvel voldtægt- som øvrige VVV-sager med henblik på højere målopfyldelse.

De særlige voldssager forholder sig ret konstant med kun en mindre nedgang i målopfyldelsen i andet og tredje kvartal. Det er forventningen, at det skærpede fokus på VVV-sager vil vise sig ved opgørelsen af målopfyldelsen for 1. kvartal 2018. Målopfyldelsen for våbensager i tredje kvartal er markant lavere end de øvrige kvartaler. Fremover bør der derfor være særligt fokus på våbensager i 3. kvartal.

2. Målopfyldelse ved de enkelte byretter

De enkelte retters målopfyldelse i VVV-sagerne i 2017 fremgår af de vedlagte [bilag 1-3](#).

Som det fremgår, er der en vis variation i de enkelte retters målopfyldelse i VVV-sagerne, idet nogle retter har meget vanskeligt ved at opfylde målet om en sagsbehandlingstid på maksimalt 37 dage, medens andre retter har en noget højere målopfyldelse.

For voldtægtssagerne er det forholdsvis lave antal sager et opmærksomhedspunkt. Det betyder således, at målopfyldelsen for den enkelte ret og samlet set kan svinge meget fra år til år, idet den enkelte sag har stor betydning for den samlede målopfyldelse.

Domstolsstyrelsen vil anmode de byretter, hvor målopfyldelsen for voldtægtssagerne ligger på under 60 pct. i 4. kvartal 2017, om en redegørelse for, hvorfor de enkelte voldtægtssager konkret ikke kunne afgøres inden for 37-dages fristen.

3. Årsager til forsinkelse mv.

Domstolene har i en årrække gennemført den særlige voldsundersøgelse og den særlige voldtægtsundersøgelse, der har til formål at kortlægge årsagerne til, at nogle sager ikke afgøres inden for 37-dages fristen.

Tabel 3 og 4 nedenfor viser en fordeling af årsagerne til forsinkelse af sager i perioden fra 2015 til 2017. Der er alene fokuseret på de sager – ca. 75-80 pct. af den samlede sagsmængde - hvor der er anført én årsag til forsinkelse. Dette udsnit af sagsmængden er således mest interessant, idet det må antages, at sagen vil kunne opfylde målet, såfremt årsagen til forsinkelse kan elimineres. Der er ca. en 20-25 pct. af volds- og voldtægtssagerne med mere end én årsag til forsinkelse, som derfor ikke er inkluderet i nedenstående opgørelser. Domstolsstyrelsen arbejder på at ændre registreringspraksis, så det fremover kun er muligt at vælge én (hoved)årsag til fristoverskridelse.

Tabel 3. Eneårsager til fristoverskridelse (pct.) i de særlige voldssager 2015-2017

	2015	2016	2017
Retten	14,5%	11,1%	18,2%
Anklagemynd.	11,7%	15,8%	8,0%
Forsvar	49,9%	40,1%	51,6%
Forkyndelse	2,6%	4,3%	2,7%
Udeblivelse	3,1%	6,0%	3,2%
Lovligt forfald	4,3%	5,1%	2,1%
Udsættelse	9,4%	14,1%	11,0%
Andre forhold	4,6%	3,6%	3,2%

Tabel 4. Eneårsager til fristoverskridelse (pct.) i voldtægtssager 2015-2017

	2015	2016	2017
Retten	13,6%	10,7%	20,8%
Anklagemynd.	7,6%	12,0%	10,4%
Forsvar	54,5%	41,3%	39,0%
Forkyndelse	0,0%	0,0%	0,0%
Udeblivelse	1,5%	4,0%	1,3%
Lovligt forfald	1,5%	4,0%	3,9%
Udsættelse	13,6%	18,7%	10,4%
Andre forhold	7,6%	9,3%	14,3%

Udviklingen fra 2016 til 2017 viser, at domstolene er årsag til 18,2 pct. af fristoverskridelserne i de særlige voldssager – en stigning på ca. 7 procentpoint. Rettens andel i årsager til forsinkelse af voldssagerne bør ikke stige så markant på et enkelt år, hvorfor Domstolsstyrelsen vil anmode de byretter med særligt høj andel om at redegøre for årsagen hertil i rettens bemærkninger til de årsnøgletal for 2017, der udarbejdes for alle byretter.

Endvidere er retterne eneårsag til fristoverskridelser i voldtægtssagerne i betydeligt større omfang end i 2016, jf. tabel 4. Som følge af det relativt lave antal voldtægtssager pr. år, er det dog få sager, der bevirker, at rettens andel af fristoverskridelser er næsten fordoblet fra 2016 til 2017. Styrelsen vil også anmode byretterne med særlig høj andel om at redegøre for årsagen hertil i bemærkningerne til årsnøgletallene for 2017.

Domstolsstyrelsen var i dialog med flere retter om målopfyldelsen og årsagerne til fristoverskridelser i voldtægtssagerne i 1. halvår 2017. Det er i den forbindelse bl.a. blevet nævnt af en ret, at retten ikke kunne beramme en 3-dages voldtægtssag med kort varsel. Herudover er det blevet nævnt, at navnlig afviklingen af store nævningesager samt sygdom og vakancer i dommergruppen og gruppen af øvrige jurister også har påvirket retternes muligheder for at sikre afvikling af sagerne inden for fristen.

4. Tiltag med henblik på øget fokus på de opstillede målsætninger for VVV-sager

Som nævnt i tidligere afrapporteringer vil målsætningen om en sagsbehandlingstid på 37 dage i VVV-sagerne næppe kunne opfyldes fuldt ud. Der vil – bl.a. som følge af (lovligt) forfald og vidners udeblivelse m.v. – altid være en del forsinkede sager, selv om der sker en optimal arbejdstilrettelæggelse ved retterne. Endvidere sætter hensynet til retssikkerheden og overholdelsen af retsplejelovens regler en naturlig grænse for, hvor langt retten kan gå i bestræbelsen på at afkorte sagsbehandlingstiden i volds-, voldtægts- og våbensagerne.

Mere overordnet imødeser domstolene det videre arbejde med at undersøge, om målsætningerne for behandling af VVV-sagerne kan ændres til fælles mål, der dækker hele straffesagskæden. Med et fælles mål kan der opnås et samlet billede, ligesom incitamenterne til at samarbejde om en hurtig behandling af sagerne igennem hele forløbet styrkes.

Den seneste kortlægning af årsagerne til forsinkelse af voldssager og voldtægtssager viser, at domstolene i øget omfang er årsag til forsinkelse af de særlige voldssager og voldtægtssagerne, jf. pkt. 3. Udviklingen for volds- og voldtægtssagerne er ikke tilfredsstillende. Styrelsen vil derfor følge op ved at anmode om konkrete redegørelser for, at nogle voldtægtssager blev forsinket i 4. kvartal 2017, ligesom retter der i høj grad er årsag til forsinkelse vil blive bedt om at redegøre for dette i forbindelse med rapportering af årsnøgletal.

Domstolsstyrelsen har i efteråret 2017 holdt møder med de byretter med den laveste målopfyldelse på straffesagsområdet, herunder VVV-sagerne. Styrelsen vil på den baggrund tage initiativ til en ny møderunde med de byretter med den laveste målopfyldelse. Disse møder forventes at blive placeret i begyndelsen af april 2018, hvor der foreligger årsstatistik og årsnøgletal for alle retter.

Der er også implementeret tiltag som led i samarbejdet i straffesagskæden, fx datafølgessedelprojektet og samling af forkyndelsen ved domstolene, som forventes på sigt at kunne bidrage til højere

målopfyldelse. Domstolsstyrelsen samarbejder for tiden med anklagemyndigheden og Justitsministeriet om at kortlægge, om forsinket fremsendelse af straffesager, efter at anklagemyndigheden har rejst tiltale, kan have betydning for målopfyldelsen ved byretterne i VVV-sager (og andre straffesager).

Der sker også en benchmarking af målopfyldelsen i VVV-sagerne i den månedlige ledelsesinformation til byretternes ledelse.

Endelig har Domstolsstyrelsen udviklet ny statistik på straffesagsområdet om udeblivelsesdomme mv., således at det fremover bl.a. kan belyses, i hvilket omfang der afsiges udeblivelsesdom efter retsplejelovens § 855 (reglerne om afsigelse af udeblivelsesdomme i straffesager blev ændret med virkning fra 1. marts 2017). Afledt af denne lovændring arbejder styrelsen med fokus på opsamling af data om årsager til sen berømmelse, udsættelser og omberømmelser. Disse data vil være nyttige i bestræbelserne på at øge målopfyldelsen i VVV-sagerne, ligesom de også vil kunne anvendes til at identificere indsatser, der generelt kan forbedre berømmelsesprocessen mv. ved retterne.

Målopfylde for særlige voldssager i 1.-4. kvartal 2017

Straffesager om vold efter straffelovens § 119, stk. 1, og §§ 244-246, hvor der er idømt ubetinget frihedsstraf, uden at der heri indgår andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen (særlige voldssager).

Særlige voldssager	Antal sager afgjort pr. kvartal samt andel sager afgjort inden for 37 dage								Målopfylde		
	1. kvartal		2. kvartal		3. kvartal		4. kvartal		1. halvår	1.-3. kvartal	1.-4. kvartal
	Antal sager	Målopfyld.	Antal sager	Målopfyld.	Antal sager	Målopfyld.	Antal sager	Målopfyld.			
ALLE BYRETTER	184	41%	180	38%	162	38%	273	42%	40%	39%	40%
Hjørring	11	27%	5	60%	2	50%	8	25%	38%	39%	35%
Aalborg	7	43%	6	33%	5	20%	30	27%	38%	33%	29%
Randers	6	50%	2	50%	1	0%	5	40%	50%	44%	43%
Århus	9	11%	5	80%	7	43%	16	25%	36%	38%	32%
Viborg	7	71%	5	60%	4	25%	3	33%	67%	56%	53%
Holstebro	7	57%	6	33%	7	71%	10	50%	46%	55%	53%
Herning	7	43%	4	25%	5	0%	6	67%	36%	25%	36%
Horsens	8	25%	6	83%	17	12%	6	17%	50%	29%	27%
Kolding	12	50%	6	67%	10	70%	11	73%	56%	61%	64%
Esbjerg	2	100%	9	44%	7	86%	19	53%	55%	67%	59%
Sønderborg	4	0%	13	31%	10	0%	20	40%	24%	15%	26%
Odense	10	60%	13	23%	11	18%	18	39%	39%	32%	35%
Svendborg	10	50%	10	20%	6	50%	8	50%	35%	38%	41%
Nykøbing Falster	13	15%	14	43%	2	50%	8	13%	30%	31%	27%
Næstved	8	63%	11	36%	9	44%	18	61%	47%	46%	52%
Holbæk	3	67%	1	0%	6	50%	4	50%	50%	50%	50%
Roskilde	7	14%	5	40%	7	43%	9	22%	25%	32%	29%
Hillerød	7	29%	0	-	11	36%	9	33%	29%	33%	33%
Helsingør	11	82%	9	22%	8	63%	12	50%	55%	57%	55%
Lyngby	7	43%	4	100%	5	80%	10	90%	64%	69%	77%
Glostrup	6	50%	17	18%	5	20%	12	33%	26%	25%	28%
Frederiksberg	11	18%	10	20%	8	25%	11	27%	19%	21%	23%
København	11	36%	18	39%	8	25%	17	41%	38%	35%	37%
Bornholm	0	-	1	100%	1	100%	3	100%	100%	100%	100%

Målopfylde for voldtægtssager i 1.-4. kvartal 2017

Straffesager om voldtægt efter straffelovens § 216 og forsøg herpå, herunder sager om overtrædelse af straffelovens § 216, jf. § 225 (andet seksuelt forhold end samleje).

Voldtægtssager	Antal sager afgjort pr. kvartal samt andel sager afgjort inden for 37 dage								Målopfylde		
	1. kvartal		2. kvartal		3. kvartal		4. kvartal		1. halvår	1.-3. kvartal	1.-4. kvartal
	Antal sager	Målopfyld.	Antal sager	Målopfyld.	Antal sager	Målopfyld.	Antal sager	Målopfyld.			
ALLE BYRETTER	40	18%	29	24%	29	21%	57	44%	20%	20%	29%
Hjørring	2	50%	0	-	2	0%	1	0%	50%	25%	20%
Aalborg	0	-	4	0%	3	0%	3	0%	0%	0%	0%
Randers	1	0%	1	0%	1	100%	0	-	0%	33%	33%
Århus	6	0%	1	100%	1	0%	5	40%	14%	13%	23%
Viborg	1	100%	2	50%	3	0%	1	100%	67%	33%	43%
Holstebro	3	0%	4	25%	2	50%	2	0%	14%	22%	18%
Herning	1	0%	1	0%	1	0%	0	-	0%	0%	0%
Horsens	2	50%	0	-	2	100%	4	75%	50%	75%	75%
Kolding	0	-	0	-	1	100%	0	-	-	100%	100%
Esbjerg	0	-	0	-	1	0%	1	0%	-	0%	0%
Sønderborg	2	50%	2	50%	1	0%	4	50%	50%	40%	44%
Odense	5	0%	4	0%	2	0%	2	0%	0%	0%	0%
Svendborg	0	-	0	-	0	-	4	50%	-	-	50%
Nykøbing Falster	3	67%	0	-	2	0%	6	50%	67%	40%	45%
Næstved	2	0%	3	33%	3	33%	2	100%	20%	25%	40%
Holbæk	1	0%	0	-	2	0%	1	0%	0%	0%	0%
Roskilde	1	0%	0	-	0	-	1	0%	0%	0%	0%
Hillerød	3	0%	0	-	0	-	0	-	0%	0%	0%
Helsingør	1	100%	1	0%	0	-	3	33%	50%	50%	40%
Lyngby	0	-	2	100%	0	-	0	-	100%	100%	100%
Glostrup	1	0%	1	0%	1	0%	3	33%	0%	0%	17%
Frederiksberg	1	0%	1	0%	0	-	9	56%	0%	0%	45%
København	4	0%	2	0%	1	0%	5	60%	0%	0%	25%
Bornholm	0	-	0	-	0	-	0	-	-	-	-

Målopfyldelse for våbensager i 1.-4. kvartal 2017

Sager om overtrædelse af straffelovens § 192a, stk. 1, nr. 1, våbenlovens § 2, stk. 1 eller knivlovens § 1, hvor der er idømt ubetinget frihedsstraf, uden at der heri indgår andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen (særlige voldssager).

Våbensager	Antal sager afgjort pr. kvartal samt andel sager afgjort inden for 37 dage								Målopfyldelse		
	1. kvartal		2. kvartal		3. kvartal		4. kvartal		1. halvår	1.-3. kvartal	1.-4. kvartal
	Antal sager	Målopfyld.	Antal sager	Målopfyld.	Antal sager	Målopfyld.	Antal sager	Målopfyld.			
ALLE BYRETTER	89	61%	59	47%	65	28%	73	52%	55%	47%	48%
Hjørring	0	-	0	-	6	33%	2	50%	-	33%	38%
Aalborg	8	88%	1	0%	2	50%	7	71%	78%	73%	72%
Randers	2	0%	2	50%	2	50%	2	100%	25%	33%	50%
Århus	2	50%	2	100%	7	29%	2	0%	75%	45%	38%
Viborg	1	0%	4	0%	2	0%	2	100%	0%	0%	22%
Holstebro	5	40%	1	100%	3	33%	5	80%	50%	44%	57%
Herning	1	100%	6	83%	0	-	1	100%	86%	86%	88%
Horsens	0	-	0	-	1	0%	0	-	-	0%	0%
Kolding	1	100%	3	100%	1	0%	1	100%	100%	80%	83%
Esbjerg	0	-	4	25%	0	-	4	50%	25%	25%	38%
Sønderborg	2	100%	0	-	3	0%	5	20%	100%	40%	30%
Odense	5	60%	3	67%	4	25%	12	50%	63%	50%	50%
Svendborg	2	0%	0	-	0	-	2	50%	0%	0%	25%
Nykøbing Falster	9	67%	1	0%	1	100%	4	50%	60%	64%	60%
Næstved	18	89%	7	57%	3	33%	0	-	80%	75%	75%
Holbæk	1	0%	4	0%	4	75%	1	0%	0%	33%	30%
Roskilde	2	100%	1	0%	4	50%	1	0%	67%	57%	50%
Hillerød	1	100%	2	50%	1	0%	0	-	67%	50%	50%
Helsingør	1	100%	0	-	5	0%	1	100%	100%	17%	29%
Lyngby	2	0%	3	33%	0	-	5	80%	20%	20%	50%
Glostrup	6	17%	3	33%	5	40%	2	100%	22%	29%	38%
Frederiksberg	7	57%	4	50%	5	20%	3	0%	55%	44%	37%
København	11	36%	8	50%	6	0%	10	20%	42%	32%	29%
Bornholm	2	100%	0	-	0	-	1	100%	100%	100%	100%